

volavit Item dicit<sup>ur</sup> est macharius  
id est beat<sup>us</sup> Item dicit<sup>ur</sup> est a pma io-  
nie<sup>is</sup> Jonica aut ut ait papias vna  
est ex linguis greco<sup>rum</sup> vel ionice sc̄  
genera rotūd<sup>rum</sup> colūnāz Vel io-  
nicū ut idem dicit est pes qui habet  
duas correptas fillas et duas lon-  
gas Per qđ ostendit q̄ ip̄e fuit de-  
um sapiens p occulto<sup>rum</sup> inuestigati-  
onē. ala celi p celestīū cōtemplatiōz  
beat<sup>us</sup> p eterno<sup>rum</sup> bono<sup>rum</sup> possesso-  
nē Per alia ostendit q̄ ip̄e fuit mi-  
rabilis rethor. p eloquentiaz ecclie  
sustentator. p doctrinaz breuis sibi  
p humilitate long<sup>us</sup> alij s p caritatē  
Augustin<sup>us</sup> aut in li. viii. de ciuit. dei  
dicit q̄ ionicū est gen<sup>us</sup> p̄ho<sup>rum</sup> sc̄ ita-  
licū qđ est ex parte italie et ionicuz  
qđ est ex pte grecie Quia ergo dy-  
onisius sūm<sup>us</sup> erat p̄hs. ideo antho-  
nomatice dicebat<sup>ur</sup> ionic<sup>us</sup> Ei<sup>us</sup> passio-  
ne et vitā grece dictauit methodi<sup>us</sup>  
latine aut anastasius apostolice se-  
dis bibliothecari<sup>us</sup> ut dicit ignarus  
remorum episcopus.

#### De sancto dyonisio

**D**yonisius ariopagita a bto  
paulo apstl. ad fidē xp̄i con-  
uersus fuit Qui ariopagi-  
ta a vico citatis in quo habitabat  
dicit<sup>ur</sup> fuisse dici<sup>er</sup> Ariopag<sup>us</sup> enī erat  
vic<sup>us</sup> martis in quo erat templū ei<sup>us</sup>  
Athenien<sup>is</sup>. enī singulos vicos deno-  
minabāt a dñs q̄s colebant. vt vi-  
cū in quo colebat<sup>ur</sup> mars vocabant  
ariopaga. q̄ arios dñs mars et pa-  
g<sup>us</sup> vic<sup>us</sup> dñs vobant panopagū et  
ita a singulis dñs singulos vicos  
denominabant<sup>ur</sup> Ariopag<sup>us</sup> at erat vic<sup>us</sup>  
excellētior q̄ ibi erat curia nobiliū

et scole liberaliū artiū In h̄igis vi-  
co morabāt dyo. maxi<sup>us</sup> p̄hs. q̄ ob-  
plenitudinē dino<sup>rum</sup> numinū et sapiē-  
tie Theosoph<sup>us</sup> id ē dñi sapiēs dice-  
bat. erat et secū appollophan<sup>eius</sup>  
cōphs Ibi etiā erat epicuri q̄ pone-  
bat felicitatē hois i sola corporis vo-  
lupte et stoyci q̄ in sola aimi vttute  
In die igis dñice passionis cū tene-  
bre facte fuissent sup vniuersā terrā  
p̄hi q̄ erat athenis nō poterāt hu-  
iūsmodi cāz in cāis naturalib<sup>us</sup> inue-  
nire Nō fuit enī natūralis eclipsis so-  
lis. tū q̄ luna fere erat a regiōe ad  
solē. eclipsis vno fieri solet tm̄ in si-  
do solis et lune Luna aut tūc erat  
xv. et ita in pfecta distantia a sole.  
Tū q̄ eclipsē nō auferat lumē in vni-  
uersis ptib<sup>us</sup> terre Tū q̄ p tres ho-  
ras durare nō pōt. hui<sup>us</sup> meminit  
Dyo. in epistola ad appollophanū  
dicens. Obsuti namq<sup>ue</sup> orbes vni-  
formiter tenebraz caligine tabescē-  
te vt purgatum redi<sup>ct</sup> solis dyame-  
trū. regulā p̄hi aridei assumpsi<sup>us</sup>.  
Tūq<sup>ue</sup> repperim<sup>us</sup> qđ erat notissimū  
solē pati molestias nō debere. aio  
ad te pericie vaste sacrariū adhuc  
nescius tātē rei misteriū Qui inquā  
speculū doctrine appollophano his  
secretis ascribis? Ad qđ tu m̄ ore  
diuino et nō huāni sensus sermone  
dixisti O bone dyonisi diuinariū p  
mutatiōes sūt rez Deniq<sup>ue</sup> notatū  
serie diē et annū annūtiationis quē  
paul<sup>us</sup> nostris aurib<sup>us</sup> suspensis into-  
nuit singulis acclamantib<sup>us</sup> recorda-  
dari exptus dedi veritati man<sup>us</sup> et  
falsitatis sū nexib<sup>us</sup> absolut<sup>us</sup>. hec dy-  
onis. Hui<sup>us</sup> etiā meminit in ep̄la ad

ij z

policarpū loquēs de se et appollo/  
fano dices. **A**mbo apud eliopolim  
tūc p̄tēs et costantes inopinabi/  
liter soli lunā incedentē videbam.  
**N**ō enī erat oīuetū tps. Et rursus  
ip̄az a nona hora v̄sq; ad vesperā  
ad solis dyametz supnaturaliter  
restitutā. **E**cplism aut̄ illā vidimus  
in oriente inchoatā et v̄sq; ad sola  
rem ēminū venientē postea egredi/  
entē et rursus nō exodē et defedū  
et repugnatione sed ecōtrario fīm  
dyametz factā. **H**ec dyonisi. **T**ūc  
enī dyonisi cū appollophāo noto  
astrologice discipline apud eliopo/  
lim egypti prexerat et postea inde  
reuerlus est. **D**e aut̄ illa eclipsis vni/  
uersis ptib; terre lumē abstulit ptz  
et ex q̄ lucas euāgelistā hoc dicit.  
et ex hoc q̄ vniueritatis dñs pati/  
ebat. et ex eo q̄ fuit eliopi egypti.  
et ex eo q̄ fuit rome. **D**e autē fuerit  
rome testaf̄ orosius dices. **C**ū dñs  
patibulo affixus est terremotu per  
vrbē facto sara in mōtib; fixa maxi/  
mazq; vrbū plurime ptes pl̄ soli  
to occusione ceciderūt. **E**odēq; die  
ab hora diei sexta sol in totū obscu/  
rat. tetra nor subito obducta ter/  
ris est. adeo vt stellas tūc diurnis  
horis v̄l poti? in illa horēda nocte  
toto celo fuisse visas referat. **H**ec  
**O**rosius. **T**estaf̄ etiā eusebi? q̄ illa  
eclipsis fuerit in bithinia q̄ puincia  
est asie minoris. q̄ hoc allegati cro/  
nica sua et dictis ethnicoz ic **T**an/  
dē vt in hystorj̄ scol. legif. p̄hi ad  
h̄ adduci sūt vt dicerēt q̄ de' na/  
ture pati. **A**libi tñ legif q̄ dixerūt  
**M**ut ordo naſe puerit aut elemen

ta mētiunt̄ aut de' naſe pati. q̄ ele/  
mēta sibi opaciunt̄. **A**libi v̄o v̄r q̄  
dyonisi? dixit. **H**ec nox quā nouaz  
miramur toti mundi verā lucē ad  
uēturā significat. **T**ūc athenienses  
illi deo arā oīstuerūt. et supposit?  
est titul? **I**gnoto deo singulis enī  
aris supponebat titul?. indicās cui  
esset dedicate. **E**t cū veliēt illi offer/  
re holocausta q̄ victimas dixerunt  
p̄hi. **B**onoz n̄o z̄o nō eget h̄ facie/  
tis flectioes aī arā ei? et supplicabi/  
tis ei. q̄ nō q̄rit oblatioes pecorū  
h̄ deuotiōes aioz. **C**ū ergo paul?  
venisset athenas. epycuri et stoicī  
p̄hi cū eo disserebat. **Q**uid vult semiator verboz  
hic dicere? **A**lh̄ dicebat. **N**ouoz de/  
monioz videbāt annunciator esse. **A**d/  
ducētes ergo eū ad vicū p̄hoz vt  
noua doctrina ibidē examē recipet  
dixerunt. **N**oua q̄dez infers aurib?  
n̄ris. **V**olum? ergo scire q̄dnaz ve/  
lint hec esse. **A**thenienses aut ad ni/  
hil aliud vacabant nisi aut d̄re v̄d  
audire aliquid noui. **C**ū ergo paul?  
singula dictoꝝ altaria perlustrass̄  
et inter cetera ignoti dei altare vi/  
disset. dixit illis paul? **Q**uē ignorā/  
tes colitis. hūc ego annūcio obis  
vez deū qui fecit celū et terrā. **D**e/  
inde dixit dyonilio quē ceteris ma/  
gis doctū in dñnis videt at. **Q**uis ē  
dyonisi ille de' ignot? **E**t dyonisi?  
**I**pc̄ ver' est de' q̄ inter deos nō est  
demōstrat? h̄ nobis est ignot? et se/  
culo vēturo futur'. et in ppetuū re/  
gnatur? **E**t paul? **I**hō an tm̄ spūs ē  
**E**t dyo. **D**e' q̄ hō ē. **S**z iō in ogni/  
tus est q̄ ei? tm̄ in celis ouersacō ē

**C**ui paul? Ille est inq; quē predico qui de celis descendit. carnē suscepit mortē sustinuit. et die tertia resurrexit. **C**ū aut̄ dyonisii adhuc cū Pau lo disceptaret fortuitu transiit cec<sup>o</sup> p̄ viam corā eis. **S**tatiq; dixit dyon sius paulo. **S**i dixeris huic ceco in noie dei tui videz viderit statim credā. **S**ed ne vtaris verbis magis. q̄ forte nosti verba que habet huiusmodi efficaciā. **E**go formā vbo rum tibi prescribā. In hac igit̄ forma verboꝝ dices ei. In nomine ihesu christi nati devirgine crucifixi et mortui qui resurrexit et ad celū ascendit vide. **S**ed ut omnis suspicio tolleret paulus dixit Dyonisio. vt hec ip̄e verba p̄ferret. **C**ū ergo in eadē forma dyonisii ceco vt vidēt dixisset p̄tin⁹ vissū recepit. **S**tatiq; dyonisii cū damari uxore sua et tota familia baptisat⁹ est et fidelis effecit. **H**icq; a paulo p̄ tenniū instrutus athenis ep̄s est ordinat⁹ vbi ille p̄dicatōni insistens ip̄az ciuitatē et maximā p̄tē regionis illi⁹ ad fidē adduxit. **S**uic paul⁹ ea que in tertium celū rapt⁹ vidit reueasse dicit̄. **H**ic ut et ip̄e dyonisii in plerisq; locis insinuare videat. **I**si de ierarchiis ip̄oꝝ angelop̄ ordinib⁹ dispositiōnib⁹ et officijs tā luculent⁹ et clare differuit vt nō putares hoc ip̄m ab alio didicisse. sed ip̄m poti⁹ etiā vñq; in tertiu celū raptū fuisse et hec ibi oīa espexisse. **D**rophecie spiritu claruit sicut patet in epistola quam misit ad iohānē euāgelistā in pathmos insulā in exilio relegatū vbi p̄ phetauit q̄ inde redditur⁹ ess̄ sic di-

cens. **H**aude vere dilecte. vere ad mirabilis et desiderabilis et diligibilis valde dilecte. **E**t infra. **E**x custodia que est in pathmos dimitteris et ad terrā asie reuerteris et facies ibi boni dei tui imitationes et his qui erūt post te trades dormitioni. beate marie interfuit sicut ip̄e in li. de di. no. insinuare videat. **C**um ergo audisset petr⁹ et paulū rome a nerone in carcerib⁹ detineri. ep̄m sibi substituit et ad eos visitandos accessit. **N**exx̄tū cū illi felicit̄ ad deū migrasset et clemētē p̄sidet ab ip̄o btō Clemēte in franciā destinat et sibi rustic⁹ et eleutheri⁹ sociant̄. **N**issus igit̄ parisi⁹ venit et mltos ibidē ad fidē ouertit et ecclias plurimas fabricauit et in ipsis clericos diuersi ordinis collocauit. **T**āta aut̄ in eo celestis gratia emicuit q̄ cū sepius p̄tifices ydoloz ɔtra cū seditiōz populi ɔcitarēt et p̄plos ad cū p̄den dū lepe cū armis ɔcurrēt. mor illo viso aut om̄i vitate deposita se ei⁹ pedib⁹ p̄uoluebat aut nimio timore soluti ab ei⁹ p̄ntia fugiebat. **S**ed dyabol⁹ iniides q̄ q̄tidie sui cultura decreceret et mltiplicitatis fidelib⁹ ecclia triūpharet. **D**omicianuz impatorē in tantā ɔmouit seuiciaz vt p̄ceptū daret q̄ quicūq; xpianū aliq; repiret aut ip̄m sacrificare cogēt aut diuersb⁹ supplicjs cruciaret. **P**refect⁹ igit̄ fesceninus ɔtra xpianos parisi⁹ a rome direct⁹ btō dionisiū p̄plo p̄dicatē iuenit. **S**tatiq; cap̄tū colaphisatū ɔspūtū derisuz et loris durissimis alligatū cū sanctis rustico et eleutherio sibi presentari

**P**cepit. **C**ū ergo sancti corā eo in cōfessione dñi cōstantes astrarēt. ecce quedā motrona nobilis venit & vi rū suū lubiū turpiter ab his magis deceptū afferuit. **P**ro eius itaq; vi ro cicius mittif et in dñi cōfessione pseuerās iniuste necat. **S**ācti vero a. xiiij. militib; flagellantur. **D**einde magno pondere cathenaz ḥstricti carceri mācipant. **B**equēti die dyonisius sup cratē ferream suppositis flāmis nud' extēndit vbi dño decā tabat dices. **I**gnitū elo. tuū vehe. et ser. tu. di. illud. **I**nde aut̄ erigit & ad bestias ferocissimas multo ieiunio excitatas p̄ficit. **H**z cū in eū im petuose occurrerēt signū crucis op̄ posuit et mansuetissimas eas fecit. **D**einde in clibanū iactat & extēdo igne nichil ledit. crucifigit et diuti' ibidē torqē. **I**n deposit' cū soc̄is suis et multis alijs fidelib; carcēi mācipat vbi dū missaz celebraēt & populū cōmunicaret dñs ih̄us eidē cū immenso lumine apparuit panē accipiens ei dixit. **A**ccepe hoc care meus. qz meū ē maxima merces tua. **P**ost hoc p̄sidi p̄ficiati. itcz nouis suppliciis macerant. et iux ydolum mercurij cū securib; triuz capita in cōfessiōe trinitatis p̄cidunt. **S**tatiq; corp' sc̄i dyonisi se erexit et caput suū inter brachia angelo duce & celesti lumie p̄cedenti p̄ duo miliaria deportauit a loco. l. q̄ dī mōs martirū vsc̄ ad locū vbi nūc sua electiōne et dei p̄uidētia req̄escit. **T**anta igif ibidē angeloz melodia insonuit ut inter multos q̄ audierūt & crediderūt et larcia prefati lubiū v̄xoz

**X**pianaz se esse clamauit et mor̄ ab imp̄hs decollata et in suo sanguine baptisata occubuit. **F**ili' at ei' noīe Jusbin' rome sub tr:b' impatorib; militauit. **D**eīi parisi' rediēs baptisat et religiosoꝝ numero sociatur. **D**ū at infideles meruerēt ne socio rū Rustici et eleutherij corpora xp̄ia ni sepelirēt iussēt vt in secana mergerent. **M**atrona aut̄ qdaz nobilis vectoꝝ ad prādiū intauit et illis epulatib; sc̄oꝝ corpora furtive subripuit et in agro suo occulte sepelire fec̄. **Q**ue postea p̄secutiōe cessāte in abstulit et corpori beati dyonisij honorigifice sociavit. **D**assī st̄ aut̄ anno dñi xcvi. s̄b domiciōo. etatis x̄o bri dyonisij anno. xc. **C**ū ap̄d arelatū sc̄us regul' e p̄s missaz solemia celebraret aploꝝ noib; in canone re citatis adiūxit et beatis martirib; tuis dyonisio rustico et eleutherio. **Q**uo dicto cū adhuc dei famulos viue credēt plimū mirari cepit. tūr eoꝝ noīa sic nesciēs in canone retulit. **E**t ecce eidē mirāti tres columbe apparuerūt sup̄ crucē altaris sidētes q̄ sāctoꝝ martirū habebāt noīa suis pectorib; sanguine insignita. q̄s diligēter intuēs sc̄os migras se a corpē itellexit. **E**t nō q̄ igmar' remens ep̄us dīc in ep̄la quā misit ad karolū q̄ iste dyonisi' missus in galliā fuit. dyonisi' ariopagita vt sup̄ dictū est. **I**dez testat iohes sc̄ot' in ep̄la ad karolū. **N**ec forte ratio ex oþputo t̄pis stradicit sicut aliqui obīcere voluerūt.

**D**e sancto Dereone cum soc̄is suis require in fine libri